Poste Restante

Medlemstidning för Nils Ferlin-Sällskapet Nr 1 2003

LUGNT

Nils Ferlin

Nu ljuder i huset – en vinterdag,
en snickares kloka hammarslag.

Jag sitter och lyssnar och tänker så:
Det är buller men inte buller ändå.

Det är någonting verkligt, någonting tryggt
i allt som är obestämt och förryckt.

Lugnt ljuder i huset en vinterdag
en snickares kloka hammarslag.

Omslagsbilden:
Här ses "styckegodsägaren" Nils Ferlin och hans hustru Henny på verandan till sitt ägandes hus Norrboda i Länna i Roslagen. Norrboda inköptes av Nils Ferlin 1947.

Det var här han skrev den ovan citerade dikten "Lugnt" en vinterdag. Henny skrev i sin biografi om Nils Ferlin, "Får jag lämna några blommor..." (Bonniers Folkbibliotek 1967):

"Jag vet bara två dikter som är skrivna i ett enda svep. Den första är 'Den stora kometen', publicerad i 'Goggles'. [- - -]

Den andra dikten är "Lugnt" som är tryckt i 'Från mitt ekorrhjul'. Den skrevs också i ett enda svep. Säkert inte lika fort som 'Den stora kometen', tempot är ju olika. Men det tog inte många minuter. Här ändrades heller inte ett ord. Kanske kan jag här passa på att berätta lite om dess tillkomst. Vi hade snickare i huset. Ett par garderober skulle ställas i ordning enligt Nils önskan. Det hör till saken att denne hantverkare (grannen Einar Johansson. Red:s anm) är en av de mest sympatiska man kan möta. Arbetar lugnt, målmedvetet och tyst. Just då växte dikten fram. Och när det blev kaffedags sa Nils: 'Läs upp den för Einar'. – Det var en säregen upplevelse att se denne förnämlige hantverkares tysta glädje och leende ögon".

ESSE JANSSON

Foto: MANFRED WIESE

Ordföranden har ordet

"Ut till landet, ut till foglarne"

För en tid sedan skrev jag i Poste Restante under rubriken "Hjärnbruk på järnbruk." Där berättade jag om en sammankomst jag hade arrangerat hos min vän gästgivaren, brukspatronen och så mycket annat, Carl Jan Granquist på anrika Saxå Herrgård några mil från Filipstad. Som medgäster fanns också vår förre ordförande Olof Ögren och publicisten Rolf Alsing.

Tanken bakom var att vi skulle samlas kring ett gästfritt bord och "brainstorma" kring vår förening. Hur kan vi fästa ytterligare ljus på Nils Ferlin och hans verk och liv, och hur kan vi vända på den omvända ålderspyramiden? Alltså öka och bredda rekryteringen till föreningen som nu är "övertung" åldersmässigt sett. (Själv är jag inget undantag!)

En idé jag framförde var att ordna någon typ av Ferlin-arrangemang på Saxå. Där har man ju redan etablerat de välkända och uppskattade kammarmusikveckorna under sommaren med stor publiktillströmning.

Tanken har nu mognat fram till ett konkret beslut. I samarbete med Carl Jan kommer en musikalisk och litterär soaré att anordnas på Saxå herrgård den 21 augusti 2003 med början klockan sju om aftonen. Några välkända trubadurer kommer förhoppningsvis att ställa upp, liksom företrädare för den icke-sjungande delen av mänskligheten. Programmet är under utarbetande och närmare informationer kommer att finnas på vår hemsida. Adressen är: http:/ / go.to/ferlin.

Av olika skäl har ju sällskapets verksamhet genom åren tenderat att bli något Stockholmscentrerat. Ferlin tillbringade ju större delen av sitt liv här. Möjligheterna att delta i olika litterära och musikaliska samarbetsarrangemang är ju också större i Stockholm. Dock har mycket skett utanför huvudstadens hank och stör. Jag tänker på Länna i Roslagen, söder om Norrtälje, jag tänker på Karlstad nu senast. Men genom att förlägga en Ferlinkväll till Saxån, inte långt från Filipstad, den ort som kom att betyda så mycket för Ferlins liv och skapande, vidgar vi alltså det geografiska utbudet och underlättar för de medlemmar som bor i och kring Värmland att delta.

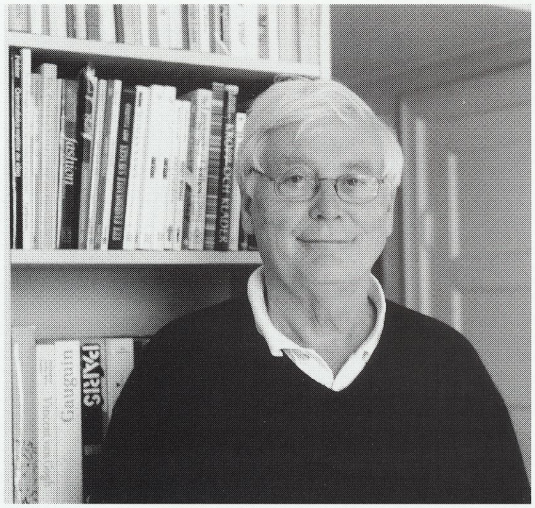

Jan Mårtenson, ordförande i Nils Ferlin-sällskapet.
Foto: Esse Jansson

När jag berättade om kvällen med vår "brain-storming" inledde jag med att beskriva förvårsmorgonen utanför den gamla herrgården där isen just höll på att gå upp på Saxen och vårfåglarna börjat sina preludier. Som Nils Ferlin skrev luktade det vår. Därför är rubriken på dagens hälsning adekvat, "Ut till landet, ut till foglarne." Vi kommer till Nils Ferlins landskap, nästan åtminstone, och vi är nära Filipstad.

Även om Nils var utpräglad stadsbo, med undantag för de senare åren i livet, skulle han säkert uppskattat arrangemanget. Att få sina visor framförda och sitt liv belyst inför intresserade "vänner" i en traditionsrik miljö.

Så väl mött på Saxå i augusti, liksom i Länna och på andra arrangemang.

Och glöm inte att höra av er med nya idéer och uppslag till vår verksamhet. Många tankar, synpunkter och idéer måste finnas bland medlemmarna i ett av de största litterära sällskapen i Sverige. Fram med dem i ljuset!

Med vårliga Ferlinhälsningar
JAN MÅRTENSON

Två glada pristagare – Pär Sörman, som fick Trubadurpriset 2002, och Povel Ramel som fick motta Ferlinpriset.
Foto: Esse Jansson

Stor uppslutning vid prisutdelningen

ESSE JANSSON

Festvåningen i Sjöfartshuset på Skeppsbron i Stockholm var fylld till sista plats vid Nils Ferlin-sällskapets höstmöte med prisutdelning måndagen den 28 oktober 2002.

På plats fanns förstås också de två pristagarna, Povel Ramel, som fick motta årets Ferlin-pris, och Pär Sörman, mottagare av Trubadurpriset.

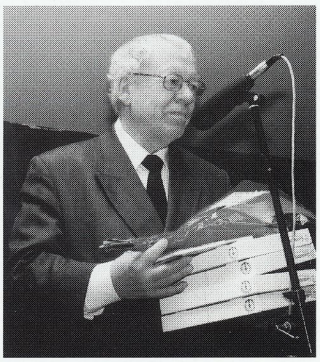

Sören Larsson har lämnat styrelsen och hyllades vid höstmötet för sina insatser. I sitt tacktal berättade han bland annat om sin vänskap med Nils Ferlin.
Foto: Esse Jansson

– Det är en högtidsstund för oss alla att ha två så välmeriterade artister som pristagare, sa Ferlin-sällskapets ordförande Jan Mårtenson i sitt hälsningstal.

Jan Mårtenson drog också en parallell till sin tid som ambassadör och kallade i sitt tal Povel Ramel en "ambassadör för den goda smaken och lekfullheten".

Under rungande applåder mottog Povel 2002 års Ferlin-pris och höll sedan ett bejublat tacktal som återges i sin helhet här intill.

Livligt applåderad blev även Trubadurpristagaren Pär Sörman som var märkbart rörd.

– Det är helt ofattbart hedersamt att få vara med i ett sånt här sammanhang, sa Pär Sörman bland annat i sitt tacktal. Senare på kvällen svarade han för ett mycket uppskattat framträdande.

Efter prisutdelningen avtackades Sören Las-

Povel Ramel höll ett humoristiskt och bejublat tacktal under överinseende av en road ordförande, Jan Mårtenson.
Foto: Esse Jansson

son som ingått i styrelsen sedan år 2000 men som avgick i samband med årsmötet 2002.

Han fick motta Ferlin-tallrikar och blommor och harangerades för sin medlemsvärvning av ordföranden Jan Mårtenson.

I sitt tacktal berättade Sören Larsson om sina möten med vännen Nils Ferlin i Länna och Norrtälje under början av 50-talet.

Sören var vid den tiden journalist på Norrtelje Tidning.

Ferlinpristagaren Povel Ramels tacktal

"DET GÅR I VÅÅÅGOR
DET GUNGAR SOM I EN DANS
DET GÅR UTANPÅ BÅDE SANS
OCH PLÅGOR –
DET GÅR I VÅÅÅÅÅGOR –
MEN ANNARS ÄR MAN ALRIGHT
SÅ ATT STORMEN SKA FÅ EN PRIMA FAJT!
Jag undrar om inte den texten tillhörde de "somliga rader" som Gud månde förlåta poeten Ferlin enligt den dikt där denne beskriver sig som "mager om bena" –

(Själv är jag mager om benan, men det har inte med saken att göra)

Sången "Det går i vågor" drabbade mig under tidigt trettiotal. Den förekom på en nougatfärgad grammofonplatta som var mjuk och böjlig – man måste fästa den med gummiringen från en wichyvattensflaska på skivtallriken för att avnjutandet skulle vara möjligt. – Den hette "Durium – Veckans skiva" och utkom mycket riktigt en gång i veckan – jag brukade ivrigt springa ned och köpa den i tidningskiosken – för det nästan ruinerande beloppet av en och tjugofem.

Veckans Skiva försåg mitt tidiga liv med all möjlig sorts musik i salig blandning. Tidens glada schlagerlåtar förstås. Jag åkte i Grönmålade båtar och gick Vägen uppför Stegen En Trappa Upp till Charlott som hade mun som en "körsbärskompott" och så vidare – – Men även udda saker fanns i utbudet: "Storljugaren Calle Möller" sjöng och berättade för mig och en herre som hette Toivo Ek försåg mig med arior ur Ökensången, som jag fann i torraste laget.

Och så mitt i alltihopa denna vals – "Det går i vågor" – som jag tyckte var - - - passabel. Namnet Nils Ferlin på etiketten sa mig absolut ingenting och sjömansvalser var inte riktigt "min bag" på den tiden. Inte dikter heller, för den delen.

Poesi var mig länge främmande, avlägset, svårtillgängligt. Inte förrän ordslingorna gifte sig med tonrankor behagade mitt intresse låta sig tändas.

En sådan tändning skedde en natt på fyrtiotalet i ett livligt musikant-lag. Min vän läkaren och mästergitarristen Martin Kåge sjöng

"Den Stora Kometen" för gänget och jag fick som det heter en KICK. "Vilken spänstig, spännande text!" tänkte jag. "Och en sån LUST i uttrycket! Vad var nu detta för skribent?"

Någon timme senare hade jag fått i mig ytterligare ett antal av den hemlige "skribentens" pärlor, allt från Magdeburgerspel till små gråa fåglar.

Och fallen i Ferlins farstu var jag definitivt! Men – som sagt – märkligt sent skedde det fallet. När jag väl insåg Nils Ferlins verbala väldighet, var Skönheten längesedan anländ till byn och mängder av kulörta lyktor glimmade runtenom.

Jag hade bara inte sett dem –

Men nu såg jag!

Ferlin fick mig till och med att öppna diktböcker och tillgodogöra mig – hur ska jag nu uttrycka det? – "av musik oförförd poesi".

Att upptäcka texternas egen magi - - -

Först förstås vad jag vill kalla "de lustiga ingångarnas lockelser". De tyckte jag fanns nästan överallt hos Ferlin - - De allra första raderna tjänade som nån sorts inkastare för mig: "Kom hit! – Träd in i Dikten! Det blir roligt, det blir rörande, det blir spännande – vi garanterar!"

Väl inne i poesitunneln fann jag fort att det BLEV roligt, rörande och spännande – visst! – men snart nog kom jag till insikt om allt det andra, det verkligt värdefulla – "tunnelguldet":

Jag upptäckte DIMENSIONERNA - DJUPET - TRÄFFSÄKERHETEN - - - DE PRECISA ORDEN!

Oj, vilken lycka jag kände den gången!

Möjligen möjligen står den i paritet med glädjen jag känner idag över att ha fått den här fina utmärkelsen – detta förnämliga erkännande!

TACK!!!

Familjen Enström "sponsrar" priserna

Styrelsen för Nils Ferlin-sällskapet har den stora glädjen att meddela att en uppgörelse gjorts mellan Familjen Enström/Couleur Konsthandel AB och Ferlin-sällskapet.

Uppgörelsen innebär att de förstnämnda "sponsrar" Sällskapet med 10 000 kronor per år under vartdera av åren 2003, 2004 och 2005. Det innebär att den totala prissumman kommer att uppgå till 50 000 kronor, fördelat med 30 000 kronor till Ferlinpristagaren och 20 000 kronor till Trubadurpristagaren.

Bakgrunden är att Sällskapets två årliga priser – Ferlinpriset, respektive Trubadurpriset – legat helt oförändrade under mer än tio år. För närvarande uppgår priserna till 25 000 kronor, respektive 15 000 kronor. Sällskapets löpande intäkter har tyvärr inte möjliggjort en höjning av prissumman.

Nils Ferlin-sällskapet framför sitt varma tack och sin stora uppskattning för den generositet, som Familjen Enström visar, något som helt ligger i Curt Enströms anda.

Eldsjälen Curt Enström

För nytillkomna medlemmar i Nils Ferlin-sällskapet kan det vara skäl att i korthet berätta om Curt Enström, en av Sällskapets verkliga eldsjälar som avled 1999. Han hade då tillhört Sällskapets styrelse i nästan trettio år och innehaft olika befattningar.

Så här skrev dåvarande ordföranden Jenny Westerström bland annat i sin minnesruna i Poste Restante nr 2 år 1999:

"Tillsammans med Olof Ögren tog han initiativet till de två Ferlinstatyerna av Bejemark, den i Filipstad, den i Klara. Genom en storartad donation till Nils Ferlin-sällskapet ville han se till att vi också skulle kunna ge ett årligt pris till trubadurerna vid sidan av det ursprungliga som ju genom medlemmarnas avgifter går till en svenskspråkig poet. Det har nu utdelats varje år sedan 1982.

De fina tallrikarna var hans idé och de pryder väl nu mångas hem och minner oss om Curt Enström. Lotteriet vid våra sammankomster var hans skötebarn och priserna kom som vi vet till stor del från hans galleri (Couleur Konsthandel. Red:s anm).

Med sin smittsamma entusiasm tänkte han på allt, från stort till smått,. Han var för oss den perfekte värden, som såg till att alla hade det bra. Det var fart och go i honom. Han var rar och alltid glad. Och generös. Det lyste av generositet omkring honom. Det fick också vi i styrelsen erfara, när vi samlades i våningen på Nybrogatan."

Klart besked om "Nasarevalsen"!

ESSE JANSSON

På de följande sidorna i detta nummer av Poste Restante publiceras ett unikt material. Det är tonsättaren och musikern Josef Brinés egen berättelse om hur det gick till när Nils Ferlin inspirerades till "Nasarevalsen".

Den har kommit redaktören för Poste Restante tillhanda via förmedling av Jarl Magnusson, Borlänge och Gunnar Larsson, Gästrike Hammarby, och publiceras med benäget tillstånd av Josef Brinés dotter Gisela Gustafson, till vilken Nils Ferlin-sällskapet riktar ett särskilt tack.

Nils Ferlin och Josef Briné medverkade i sammanlagt fem radiospel från mitten av 30-talet. Så här skrev Åke Runnquist sin bok "Poeten Nils Ferlin" (Bonniers 1958):

"Hans (Ferlins) debut i radioteatern ägde rum den 14 december 1934. Skådespelet hette ´Spelkosackerna´ och var författat av Willy Walfridsson, en ung författare som väckt en viss uppmärksamhet med ett par böcker om luffare och arbetslösa i den stora krisens Sverige, och av C. J. Björklund, redaktör för Brand. Båda två tillhörde stamgästerna på Cosmopolite. Deras pjäs handlade om några arbetslösa gårdsmusikanter [- - -]. Intrigen är något tunn men upplivas av en del festliga vändningar på stockholmsslang och – framför allt – av några utmärkta vistexter. Dessa var författade av Nils Ferlin, till musik av Josef Briné, en musiker, vars tidigare öden på konstnärsbanan i viss mån liknade Ferlins egna före den första diktsamlingen."

Den 8 januari 1938 sändes åter "Spelkosackerna". Runnquist skriver:

"Den var då omarbetad, så att de revymässiga inslagen spelade en större roll och den förut spröda handlingen ytterligare förtunnats. Ferlin hade då lagt till ´Nasarevalsen´, som senare samma år trycktes i ´Goggles´, samt två visor, ´Johansson´ och den muntert satiriska och fyndigt rimmade ´En äkta svensk kosack´. Kritiken, som första gången varit tämligen sval, var nu betydligt välvilligare."

De övriga radiospelen – för vilka Nils Ferlin och Josef Briné svarade – var "Staden (1935), "Marknad" (1935), "Auktion" (1936) och "Byn" (1941). Tilläggas kan att "Nasarevalsen" kom att ingå även i "Byn".

I boken "Bröderna i Klara" (1962) gav Erik Asklund sin version av tillkomsten av "Nasarevelsen".

Han berättar att Ivar Lo-Johansson (i boken kallad Sorunda) talade om sitt "stora, mörka ämne" som han bar inom sig. Asklund skriver:

"En gång frågade Fabian (Nils Ferlin) retligt vad det var för ett stort mörkt ämne.

– Det handlar om nasarna, sa Sorunda. Dom undanskuffade, dom fattiga och föraktade, dom som inte är några riktiga handelsresande och som dröjer vid dörrarna och tränger sej in köksvägen eller står i hörnen och ropar ut sitt billiga krimskrams, sover på ungkarlshotell och tröstar sej med brännvin och öl . . .

Det inspirerade Fabian till en av hans mest kända dikter, som Pysen (Lille Bror Söderlundh) satte musik till. Nasarevalsen, som det året gnolades av de andra på Café Cosmopolite. [- - -]."

Att Lille Bror skulle ha satt musik till Nasarevalsen är helt fel!

Jenny Westerström återger historien i sin omfattande avhandling "Barfotapoeten Nils Ferlin" (Bonniers 1990), men hon tillägger:

"I detta som i flera fall finns det dock en konkurrerande historia om tillkomsten. Enligt den skulle Ferlin under ett besök hos Josef Briné i Hälsingland (ska vara Gästrikland! Min anm) ha upplevt ett besök av en nasare och där fått uppslaget till sin text. Vilken av de båda tillkomsthistorierna som man skall ge företräde är inte lätt att avgöra. Att både Briné och Asklund stod Ferlin nära vid tiden för tillkomsten är klart. Just i det här fallet skulle man nog vilja ge ett visst försteg för den som i nära anslutning till just denna text skapade dess melodi."

Jo, så är det. Josef Brinés egna ord ger klart besked!

När Nasarevalsen kom till vid Bro fäbodar

"MINNEN" nedtecknade av JOSEF BRINÉ

Jag vet med säkerhet att det var sommaren 1935. Nils Ferlin och jag tog tåget till Storvik i Gästrikland för att i lugn och ro försöka åstadkomma en radiopjäs. Resmålet var Bro fäbodar där min far ägde en fäbodstuga som kunde skänka oss den frid och ro vi behövde för jobbet.

Före avresan bestämde vi oss för en spritfri fäbodvistelse delvis beroende på att Nils tyckte att han behövde "vila" sig ett ryck från alltför starka drycker. Vi släpade därför inte på några tunga väskor fyllda av öl och brännvin utan det räckte med ett par kalsonger och en extra skjorta för eventuellt byte. Nils hade sina grejor inslagna i ett paket instucket under armen.

Bro fäbodar är en liten idyllisk plats, belägen vid Fäbodsjön ungefär 9 kilometer från Storvik. Stugan, en av de äldsta på vallen, är en över 200 år gammal timmerstuga innehållande ett rum med öppen spis och en liten *pigtjusarkammare* där man i avskildhet kunde memorera. Möbleringen i *storstugan* var av enklaste slaget. En pinnsoffa, en förlåtssäng, ett bord och några stolar. I förstugan fanns ett skåp som förvaringsrum för matvaror. Matvaror, ja? Hade vi några matvaror egentligen? Utöver den traditionella falukorven en limpa och några ägg var det inte så mycket mera.

Efter ankomsten hämtade jag en kruka mjölk från en närbelägen fäbodstuga utrustad med kor, och fick som *förning* med mig en kaka *messmör* och en ostbit, båda specerierna tillverkade av fäbodkullan. Dessutom fick jag en kaffekopp fylld med någon mjölkliknande substans som hon sa att det var *långtäta*, som om vi blandade den med mjölk skulle ge oss en välsmakande frukostrött som kallades för *långmjölk*. Som barn hade jag många gånger kostat den mjölkmaten.

Nils som var nöjd om han serverades en sup, ett knäckt ägg och en bit falukorv, ställde inga större fordringar på bordets håvor men visade sig emellertid intresserad att försöka åstadkomma lite extra förplägnad som komplement till vår annars magra kost. Vi plockade fram behövligt antal glasskålar ur det med sådana saker välförsedda skafferiet, smorde in dem med långtätan, fyllde dem sedan till brädden med mjölk och ställde in dem i skafferiet för att *tjockna till sig* över natten. Till frukostmålet dagen därpå hämtade vi in varsin glasskål för att avsmaka långtätan. Nils stack förväntansfullt ner skeden i den vita massan men innan han hann få den till munnen hade innehållet lagt sig som ett notsystem av långa klibbiga trådar över skjortbröstet på honom. Nils gav mig ett förebrående ögonkast som om det var mitt fel att han blivit dekorerad med mjölkmaten.

– Vad är det för ett jädrans klister, sa han och fick så småningom fram en näsduk att torka rent sitt skjortbröst med.

Det var säkert av rent estetiska skäl han vägrade att äta *strängaspelet* som han kallade mjölkprodukten. Det hjälpte inte heller att jag försökte undervisa om tekniken att äta långmjölk och klara skjortbröstet.

– Du ska rulla upp *trådarna* på skeden precis som du gör med gaffeln när du äter spagetti, så klarar du utfodringen sa jag och stoppade med välbehag en sked upprullad långmjölk i munnen.

– Jag äter inte spagetti, svarade Nils och gav mig ännu ett förebrående ögonkast varefter han tog skålen och gick ut på fäbodvallen och hällde ut innehållet. Samma väg gick det med alla de glasskålar han hade stående i skafferiet. Efter en stund kom han in i stugan igen.

– Nu har jag ordnat med vanlig filmjölk i alla mina skålar. Dina långmjölkare Josef, står på den övre hyllan i skafferiet och mina på den undre, sa Nils och slog sig ner i pinnsoffan och bredde sig en smörgås med falukorv som pålägg.

Dagen därpå hämtade vi återigen varsin glasskål med mejeriprodukter till vårt frukostmål men till Nils stora förvåning fick han *härligheten* på skjortbröstet igen.

– Jag har ju tillverkat filmjölk, sa Nils och sköt ifrån sig glasskålen, och nu är det samma förbannade strängaspel igen.

Han tittade på mej som om det var mitt fel att han fått långmjölk i pytsen igen. Jag försäkrade att jag inte rört hans pytsar, men frågade om han diskat ur glasskålarna innan han på nytt fyllde på mjölk.

– Skulle det vara nödvändigt det, invände Nils.

Men som jag visste bättre besked talade jag om för honom att han skulle få långmjölk i all oändlighet om han inte diskade ur glasskålarna. Han gick med på att pröva metoden och han fick filmjölk i fortsättningen.

Det drog sig till midsommarafton då sommargästerna traditionsenligt brukade samlas på fäbodvallen och hjälpas åt att ta ner den årsgamla midsommarstången, klä den med friska blommor och resa den på nytt. I kransarna som hängde på korset hade någon *trådarbetareartist* format årtalet 1934 i ståltråd. Nils fick i uppdrag att forma om 4:an till en 5:a för att det innevarande årtalet skulle bli det rätta.

När midsommarstången var rest på nytt med alla de blommor och blader och vi stod där och beundrade vårt konstverk var det någon som utbrast;

– Men det står ju 1936 på stången och så mycket jag vet ska det vara 1935 om det är någon ordning på tideräkningen.

Alla tittade undrande på Nils som ursäktade sig med att det inte gick att ändra 4:an till en 5:a. Det var lättare att bryta om den till en 6:a.

– Förresten, tillade Nils, är ju tiden relativ så det spelar väl ingen roll, och så slipper ni ju byta siffra nästa år.

I samma ögonblick kom bryggaren körande förbi med sina läskedrycker och Nils fick bråttom att försöka hejda honom men förgäves.

– Nu på midsommaraftonen borde väl ödets gudinnor vara oss hulda och åtminstone välsigna oss med en öl om dom inte har några andra starkvaror att bjuda på, reflekterade Nils med en underton av besvikelse.

Någon upplyste honom om att bryggaren med all säkerhet skulle komma tillbaka sedan han expedierat sina kunder längre upp efter vägen. Nils blev på bättre humör efter den upplysningen.

Midsommarstången var rest och pyntad. var och en gick hem åt sitt håll för att träffas senare på eftermiddagen till dans och lekar. Nils och jag masade oss in i fäbodstugan.

– Tror du bryggaren kommer tillbaka, undrade Nils och satte sig i pinnsoffan där han gnuggade sitt onda knä.

– Det gör han säkert, svarade jag, fast det dröjer väl någon halvtimme innan han hunnit leverera drickat till alla kolkojorna.

– Då får du springa ut och hejda honom när han kommer för jag har så förbannat ont i mitt knä så jag knappt kan gå, deklarerade Nils.

Jag lovade att klara bryggaren och vi la oss på våra respektive soffor för en stunds vila. Jag somnade så gott som genast men vaknade vid att det smällde i fäboddörren och såg Nils i hundrametersfart spurta över vallen och försvinna i det dammoln som bryggaren lämnade efter sig när han passerade förbi på väg ner mot byn.

Efter en timme kom Nils hemlunkande igen med ölflaskor i alla upptänkliga fickor och ett par stycken i vardera handen. Han hade hunnit upp bryggaren där han gjorde halt vid några stugor ett par kilometer från vår fäbodstuga. Nils hann inte längre än till vårt grindhål då en bil tutade åt honom med tydlig adress att vilja passera grindhålet. Nils satte ifrån sig sina ölflaskor och öppnade bugande grinden ty se det var en dam som körde bilen. Det var en brorsdotter till mej som var skickad av min bror för att förära oss med en back öl som present på midsommaraftonen. Med tanke på allt det besvär Nils fått kosta på sig, packade han in sina ölflaskor i skafferiet och nekade sedan envist att bryta förseglingen på någon av flaskorna.

– Nej, jag ska inte ha någon öl i dag, sa Nils och plockade fram en filbunke och slog sig ner i pinnsoffan.

Då kom kommunalnämndens ordförande Axel Lindholm på besök. Som förning hade han med sig en flaska av det starkare slaget i sin portfölj. Nils ställde tillbaka filmjölken i skafferiet. Lindholm som var mycket intresserad av poesi och hört talas om att Nils Ferlin i sällskap med mej gästade fäbodstugan ville gärna göra hans bekantskap.

Lindholm hade i sin ungdom varit aktivt politiskt intresserad och hört till en falang som kallade sig *unghinkar* vilka ivrigt debatterade arbetarklass contra det borgerliga samhället. Benämningen *unghinkar* emanerade från den då verksamma radikalen Hinke Bergegren

som med sina föredrag landet runt chockerade det borgerliga samhället.

[– – –]

Lindholm försjönk i reminiscenser från sin *Sturm och Drangperiod* och fann hos Nils en uppmärksam lyssnare. Han kunde konsten Nils, som ingen annan att utan kommentarer lyssna till folk som hade något att berätta. Innehållet i flaskan på bordet började gradvis närma sig nollpunkten och kommunalnämndens ordförande var mogen att börja deklamera Frödings **Morgondröm**. Jag hade tidigare hört honom deklamera den många gånger och då jag visste att det var en *långhalare* gick jag ut i vedboden för att hugga ett fång ved att värma upp kaffet med för de återstående kaffekaskarna.

När jag kom in igen hade kommunalnämndens ordförande rest på sig, deklamerande för full fart, fäktande med armarna som om han stod inför en tusenhövdad publik och ändå var det bara Nils som lyssnade till den av dikten helt betagne deklamatören.

Folk började småningom samlas på fäbodvallen kring midsommarstången för att börja dansen och lekarna. Kommunalnämndens ordförande tog farväl. Jag plockade fram en gammal fiol som bara hade 3 strängar och en stråke som saknade det mesta av taglet. Vi gick ut och sällade oss till den lilla skaran av midsommarfirare. En dragspelare med sitt gamla magdeburger skulle hjälpa mej att ge musikalisk bakgrund åt sången och dansen. Om inte Nils precis visade sig vara någon balettstjärna så gjorde han emellertid stora ansträngningar att med sitt onda knä ge relief åt *de små grodorna* och *flickan hon går i ringen* samt de andra danserna. Han var mera champion på barnens tävlningslekar som att *springa säck* och andra ungdomliga förluster.

Efter allt tjo och tjim, tog även midsommaraftonen en ände och vi gick in i stugan och begick vår aftonvard med lång- och filmjölk.

Morgonen dagen efter, kom en individ inklampandes genom fäboddörren som alltid stod öppen. Han var skäggig och rödmosig och bar spår efter ett långvarigt luffande. Han tog av sig sin solkiga hatt, stannade innanför dörren, bugade sig vördsamt, höll fram en gammal unicabox och undrade om han fick visa sitt varulager och eventuellt sälja en eller annan pryl.

Nils som särskilt ömmade de människor som levde något på sidan av samhället hälsade mannen hjärtligt välkommen;

– Kom in broder, och slå dej neder. Du ska ha en öl och en smörgås till att börja med.

– Kan du fixa några smörgåsar, vände han sig till mig och frågade.

Jag ordnade snabbt beställningen.

När mannen slagit sig ner vid bordet, och begärligt halsat några klunkar ur ölflaskan i sällskap med några smörgåstuggor, frågade Nils.

– Nå, hur går affärerna?

Handelsmannen valde ut ännu en landgång och svarade resignerat.

– Bara skralt! Hade jag inte den här femman i västfickan så skulle snuten ha tagit mej för länge sedan.

Han halade upp en gammal utnött femkronorssedel för att ytterligare bekräfta sitt påstående.

– Fem kronor, undrade Nils, klarar man sig för snuten med den summan?

På den tiden gällde den numera avskaffade lösdrivarlagen som stadgade att man vid polisiär anfordran måste kunna uppvisa innehavet av den summan som bevis på att man kunde bestrida utgifterna för eventuellt nattlogi.

För hoppla i nasarevalsen
med bylingen fram och bakut

Nils indelade *landsvägarnas riddare* i 3 kategorier:

1. De hederliga luffarna som bara gick och gick utan något annat mål än graven. En i det närmaste utdöende art som ersatts av:

2. Nasarna, eller de med krims-krams i sin unicabox köpslående luffarna som i någon mån tummade på hederligheten.

3. Stepparkillarna eller de motoriserade luffarna som per auto *kammade* by efter by och tiggde och stal hur det bäst passade sig och hos vilka hederlighet var ett okänt bergrepp.

Vårt främmande som närmast hörde till kategorien *nasare* fick plötsligt en ihållande otäck hosta som verkade vara av någon tuberkulös karaktär.

Man dansar i nasarevalsen
tills lagret och hostan tar slut

När han efter den svåra attacken hostat färdigt, frågade Nils.

– Men ska du inte visa vad du har att sälja?

Nasaren sken upp med ett handelsmässigt leende som om han stått bakom disken på Nordiska Kompaniet och betjänat någon förnämare greve.

– Om det är så herrarna behöver någonting, så har jag rakklingor, raktvål, papper och kuvert och lite annat smått och gott.

– Packa upp du! Vi köper rasket!

Nasaren som nog var mindre van vid så snabba affärer gjorde stora ögon och såg lite tvivlande på Nils.

– Men jag har bland annat 10 paket hårnålar och damstrumpeband i olika längder och 5 flaskor luktvatten av märket *Nyslaget hö* och antar att herrarna inte vill springa omkring och lukta fruntimmer.

Nils viftade lugnande med handen.

– Har vi sagt att vi köper rasket, så köper vi rasket. Hårnålarna, strumpeband och parfymen får du köpa tillbaka för halva priset så gör ***du*** en god affär på köpet.

När unicaboxens innehåll var uppackat, summan för det hela uträknad och betalningen erlagd, beställde Nils fram några *ölingar* för att konfirmera affären. Nasaren blev sittande till långt fram på kvällen berättande för en uppmärksam lyssnare om sina upplevelser som kringluffande nasare.

– Jag ska skriva en vals som ska heta ***Nasarevalsen***, sa Nils när nasaren luffat iväg.

– Vill du sätta musik till den, frågade han mig.

Jag var genast intresserad och glad att någonting skulle bli gjort då det visat sig gå ganska trögt med radiopjäsen vi skulle skriva.

– Refrängen ska börja med ***Hoppla i nasarevalsen***, fortsatte Nils.

Om han också inte brottades med några rytmiska problem erbjöd jag mig att skissera upp en valsmelodi vars rytmiska ingress täckte refrängens textbegynnelse.

Nils skrev en blindvers på den av mig *tillverkade* melodin och var sedan beredd att genast börja skriva visan. Då jag inte på något sätt ville störa honom i hans arbete gick jag till vila i förlåtssängen. Tidigt följande morgon när jag vaknade satt Nils fortfarande på pinnsoffan och skrev de sista raderna på sitt sedan färdiga manus. Utan synbart anfäktad av *nattjobbet*, räckte han mig manuskriptet utan några kommentarer.

– Har du en kopp kaffe? Det skulle smaka bra.

Medan den trefotade kaffepannan puttrade över den öppna elden, läste jag igenom manuskriptet.

– Om det har någon betydelse vad jag tycker, sa jag och lade ifrån mig textbladet, så har du träffat nasaren på kornet. Men jag är inte alldeles överens med dig om ingressens rytmiska beläggning.

En bonde har sin jord
och en skräddare sitt bord

kan melodiskt täckas i både 2- och 3-takt. Om den sjungs i 3-takt förlorar texten något av sin tyngd.

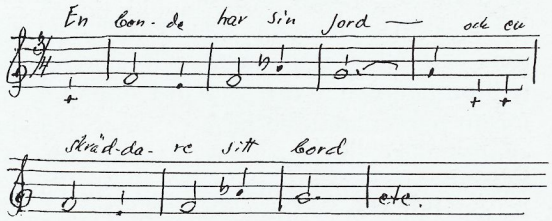

Då texten däremot i 2-taktrytm förankras på en stadigare grund blir den inte så svävande eller fladdrig.

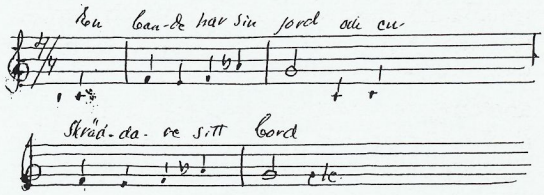

– Jag ändrar ingenting i texten, sa Nils. Du får göra musiken bäst du vill.

Så fick ***Nasarevalsen*** sin rytmiska ram i en 2-taktsperiod och en i 3-takt.

Jag har någon gång hört den sjungas av sångare som struntat i 2-takten och till förfång sjungit hela visan i valstakt.

Det skulle bli uppträdande och dans i Folkets Park nere i byn. Man hade annonserat ett

sensationellt framträdande av en i *halva Uppland* världsberömd kvinnlig artist, som skulle sörja för underhållningen.

Vi beslutade oss för att *begå* tillställningen och efter att ha inventerat vår tämligen magra garderob tyckte Nils som gärna ville visa sig proper och snygg i klädseln att vi nog borde tvätta vår skjorta innan vi hängav oss åt en så fashionabel visit. Han var alltid omsorgsfull när han skulle knyta sin slips, och skulle han nångång drapera sig med en scarfs slingrade han den i många vindlingar innan han blev nöjd.

Jag ordnade med vatten i den stora järngrytan på spisen och hämtade fram den trebenta tvättbutten från dasset.

– Tvätta först du, sa Nils och sträckte ut sig på pinnsoffan.

Efter att ha gnuggat skjortan och doppat den några gånger i tvättbutten tappade jag ut vattnet och hojtade åt Nils att det var hans tur att göra samma nyttiga gärning.

Han kom så småningom kånkande med en hink hett vatten från stugan och hällde det i tvättbutten, vände och gick in i stugan igen för att hämta ännu en hink vatten. När han skulle börja tvättningen märkte han att allt det varma vattnet runnit ut ur tvättbutten, därför att han inte hade tänkt på att sätta i tappen i sprundhålet. Han kliade sig fundersamt i huvudet, slängde ur sig några beska kommentarer och gick sedan till brunnen och hämtade en hink kallt vatten som han hällde i tvättbutten sedan han omsorgsfullt satt i tappen i sprundhålet igen. Han doppade ner skjortan ett par gånger i det kalla vattnet. Bredde sedan ut den på tork på gräsvallen och sträckte efter den utförda tvättningen välbehagligt ut sig bland liljekonvaljerna för en välbehövlig vila.

Spektaklet i Folkets Park var annonserat att börja klockan 8 på kvällen. Vi lånade varsin cykel för att kunna ta oss den 9 km långa vägen ner till byn. Vi startade vid femtiden för att vi skulle dricka kaffe hos kommunalnämndens ordförande, som bodde strax intill parken. Det blev ett par riktigt starka koppar kaffe under en angenäm samvaro och det var 2 välfägnade *ynglingar* som växlade till sig varsin inträdesbiljett vid grindhålet till Folkets Park. Dansen var i full gång till en *gnisslig* fiol och ett dragspel som inte ville hålla tätt. Några icke uppbjudna *damer* satt på en träbänk med sura miner och följde med besvikelse i ögonen sin idols koreografiska ansträngningar i armarna på en annan brud. Då varken Nils eller jag var några dansbanelejon av typen *jazzgossar* och därför tämligen befriade från att bli *nobbade* ställde vi oss lutande mot dansbaneräcket analyserande de dansandes prestationer.

Jag har aldrig sett Nils själv dansa någon gång och tror inte heller att han nämnvärt ägnade sig åt den sporten. Däremot var det omöjligt att hejda honom från att solosteppa när han blivit lite *påtänd*.

Någon klappade mig på axeln.

– Hej!

Det var en av mina skolkamrater, Carl Zetterlund, numera pensionerad folkhögskolelärare, författare och folklivsskildrare. Jag kan inte erinra mig varifrån ölet kom, men plötsligt var det där i alla fall. Vi utforskade omgivningarna för att se var vi lämpligast skulle kunna slå oss ner för att slå hål på ölbuteljerna och hittade ingen mera avskild plats än under dansbanan. Under taktfasta hambosteg så hela dansgolvet gungade tömde vi gladeliga maltets nektar.

Det började pingla i en koskälla. Det var första signalen till föreställningens början och vi kröp fram under dansbanan för att bänka oss något bekvämare på en ryggstödslös bänk framför den lilla teaterlådan. Av någon anledning drog det ut på tiden innan ridån ville gå upp. Publiken började vissla av otålighet och gav med gälla tillrop sitt missnöje tillkänna.

Föreståndaren för parken, prydd med långa hängande mustascher under rödmosiga näsa och som allmänt öknamnades för *skarprättaren* blev mäkta irriterad av publikens ouppfostrade teaterbeteende. Han klev fram genom skynket som tjänstgjorde som ridå, lät sina ögon *spruta eld* och röt;

– Va är det för ett jävla liv! Ska ni inte låta människan få krusera sig lite innan hon ska uppträda. Är det inte så att kalsongerna passar, så kan ni gå hem igen.

Än en gång lät han sina ögon glöda innan han försvann bakom skynket igen. Det blev ju inte tystare efter den *avhyvlingen*, men äntligen ringde koskällan för tredje gången, ridån gick upp och spelet kunde börja. Hon var nog lite på *sniskan* den världsberömda något

bedagade artisten och kom av sig flera gånger. Vi applåderade tacksamt när uppträdandet var slut, och rika på upplevelser pumpade vi upp våra åkdon och cyklade hem till fäbodvallen igen.

Vi hade ju flyktat till Bro fäbodar för att skriva en radiopjäs, men Nils var inte så *flyhänt* när det handlade om prosa som när det gällde poesi. När det var dags att resa hem till Stockholm igen hade vi inslaget i våra resgodspaket ett manus innehållande 2 rader och ett utropstecken:

Fan höjde sitt glas och sa:
Skål broder!

NASAREVALSEN

En bonde har sin jord
och en skräddare sitt bord,
men en nasare han äger
inte mycket mer än ord.
En stackare han är,
men med papper och kuvär
han bugar sej så lusteligt
för flickan som är kär.

Med snaran en bit ifrån halsen
och bylingen fram och bakut
han valsar i nasarevalsen
där turerna aldrig ta slut.
Han vet att det handlas i minsta minut
av en som ser bakom och tilltafsad ut,
så: hoppla i nasarevalsen
med bylingen fram och bakut!

Det finns så många ting
inom jordelivets ring
som tankarna kan fladdra
som fladermöss omkring:
Den ene ska bli gödd
och den andre bli förödd,
och det bästa vore, kanske,
att man aldrig blivit född.

Med snaran en bit ifrån halsen
och bylingen fram och bakut
man valsar i nasarevalsen
tills lagret och hostan tar slut.
Då kommer herr Död någon mild liten kväll.
– Varsågod och stig in i mitt ungkarlshotell
och lösna på snaran kring halsen:
den drog sej ihop i en knut.

NILS FERLIN

Torvalds och Ferlin möts på skiva med manskörssång och recitation

ESSE JANSSON

Från Åbo i Finland har det kommit en CD-skiva med titeln "Får jag lämna några blommor . . ." Den innehåller 22 spår med reciterade och tonsatta dikter av den finländske skalden Ole Torvalds (1916-1995) och Nils Ferlin.

Av texthäftet framgår att Ole Torvalds, som var chefredaktör för Västra Nyland, och Nils Ferlin var vänner. De träffades första gången 1944, "men länge innan hade Ferlins dikter slagit bro dem emellan. Oles debutbok senhösten 1939 var starkt influerad av Ferlin", skriver Meta Torvalds.

Hon fortsätter: "Vid det personliga mötet upplevdes en gemensam ton, en själarnas frändskap, som bekräftades bland annat med att Oles år 1945 födda son gavs namnet Nils."

Meta Torvalds skriver bland annat vidare att: "Ole var känslig och sårig efter en i praktiken föräldralös barndom, skuggad av ett fysiskt handikapp. [- - -] Tidningsjobbet hade slitit hårt och ansvaret var plågsamt tudelat. Illa i kläm var en av krigscensuren påpassad finländsk ledarskribent som avskydde Hitler lika mycket som Stalin, en som i grunden var pacifist men också ville att hans land skulle räddas.

I denna svåra konflikt föddes dikter med ett frasfritt, humant budskap, som gick fram både hemma och i ett Sverige omgivet av tyskockuperade Norge och Danmark, och ett Finland i krig på tysk sida. Med Ointagligt land (1942) – ett land där själen stod vakt – blev den unge Torvalds plötsligt ett namn runtom i Norden. [- - -]

Allt han gjorde denna hektiska och dramatiska tid blev småningom för mycket. Det resulterade i rätt stor yvighet och bohemeri och slutligen i kris.

Utbrändhet skulle man väl säga i dag. Den svåra krisen ledde till stora förändringar i hans liv, men fjärmade honom inte från vännen Nils. Ingendera hade det lätt i tillvaron", slutar Meta Torvalds.

Bakgrunden till skivan – som är inspelad 2002 – är ett antal föreställningar, "En musikalisk diktafton med Ole Torvalds och Nils Ferlin". Så här heter det i ett presentationsblad: "Idén föddes ur en önskan att kombinera dikt och manskörssång i en och samma föreställning. I sökandet av tonsatta dikter föll valet på Nils Ferlins diktarkonst. Snart fann vi en koppling till Ole Torvalds, ekenäsbördig skald, som också axlat flera chefredaktörsskap i svenskfinland. [- - -] Tonsatta dikter letades fram, och därutöver beställde vi in nya kompositioner. Som en bärande kraft fick vi med oss skådespelare Johan Simberg, som recitatör och gestaltare av skalderna.

Föreställningarna förlades till en krogmiljö – ett ställe där veterligen åtminstone Nils Ferlin tillbringade mycket av sin tid.

Det blev fem slutsålda föreställningar.

Den fina respons vi fick av vår publik, övertygade oss om at detta projekt är värt att dokumentera i form av en inspelning.

Tanken blev verklighet i samarbete med Radio Vega."

Medverkande är Åbo Sångarbröder Musices Amantes, samt som recitatör skådespelaren Johan Simberg.

Här återfinns elva av Nils Ferlins mera kända dikter av vilka "En inneboende", "Du har tappat dit ord", "Av ständig oro", samt "Stjärnorna kvittar det lika" reciteras av Johan Simberg. "Gick jag allena" framförs i såväl recitation som körsång. Tonsättningen är gjord av Paul Jansson.

Av de övriga sex är det endast "Får jag lämna några blommor . . ." som framförs med en välkänd tonsättning, den av Lille Bror Söderlundh, här i arrangemang av Kurt-Erik Långbacka.

"En liten konstnär" är tonsatt av Otto Donner, "I livets villervalla" av Martin Segerstråle, "Träden därute" av Carl-Erik Åkerblom, "En död" av Stig Eklund och "En valsmelodi" av Ivar Widner.

Av Ole Torvalds elva dikter framförs åtta med tonsättningar av flera olika kompositörer. Dirigent är Marina Pettersson-Sumelius.

Nils Ferlin på Skansen

ANNIKA LUTTROPP

Nils Ferlin-sällskapet deltog i de konserter som DELS anordnade på Solliden på Skansen under hösten 2002.

Söndagen den 20 oktober var det dags och för ett auditorium på ett 50-tal åhörare framförde Ove Engström och Tor Englund sitt numera väl inarbetade program tillsammans med Monica Lilja.

Ove sjöng bland annat "Den stora kometen", "En valsmelodi", "Cirkus", "Barfotabarn" och "Ölandsvals".

Tor Englund berättade där emellan om när Nils Ferlins mor Elin Nathalia dog och om hur Nils Ferlin "sålde sina visor för nöjets estrader". Han svarade också för en rolig skildring av en Köpenhamnsresa där Nils höll på att missa tåget, men tack vare Tors far, Carl Emil Englund, hann med i sista minuten.

Monika Lilja framförde bland annat "Vilse", "Marknad" "En liten konstnär" och "Grubbel". Tillsammans sjöng Ove Engström och Monika Lilja "I folkviseton" och "På Arendorffs tid".

En alltigenom lyckad föreställning en solig och skön söndag!

Monika Lilja och Ove Engström under framträdandet på Solliden.
Foto: Annika Luttropp

"Vaggviselåt" blev "Träden därute"

Den handskrivna dikten nedan är en gåva från Nils Ferlin och hans maka Henny till parets personliga vän Birgit Chenon – skådespelerska och recitatris – vid ett av hennes besök hos paret Ferlin i deras hem i Lännaby, med postadressen Penningby.

Birgit Chenon – som avled 1952, endast 48 år gammal – läste under 1940-talet regelbundet dikter i "Dagens dikt" i dåvarande "Ångradion", Radiotjänst på Kungsgatan 8 i Stockholm.

Originalet till dikten "Vaggviselåt" ägs nu av Birgit Chenons son, Anders Ohberg.

Dikten publicerade Nils Ferlin i sin sista diktsamling, "Från mitt ekorrhjul" (1957). Där fick den titeln "Träden därute" och som framgår har poeten där gjort vissa ändringar – se nästa sida.

Vaggviselåt

Månen är stor,
guldögd och stor
fönstren de glimra
som pärlemor
Slumra du lilla,
stilla din gråt
träden få viska
dig vaggviselåt.
Mamma är trött
av alla de onda
bekymmer hon mött –
Slumra du lilla
stilla din gråt.
Träden därute
har vaggviselåt

Nils Ferlin

Nils Ferlin-sällskapet i Kungliga biblioteket

Nils Ferlin-sällskapet deltar i DELS (De litterära sällskapen) utställning i Kungliga biblioteket som pågår 25 april – 22 maj 2003. En monter med "Nils Ferlin-attribut" finns på plats.

Det blir även framträdanden med Ferlin-program vid två tillfällen. Det första programmet äger rum lördagen den 3 maj, kl 14, och har fått rubriken "Nils Ferlin i Roslagen". Medverkande är vissångerskan Monika Lilja, som tonsatt ett flertal av Nils Ferlins dikter, och Esse Jansson, redaktör för Poste Restante.

Esse Jansson född och bosatt i Länna, söder om Norrtälje, kommer att berätta om Nils Ferlins liv i Roslagen från mitten av 40-talet till hans bortgång 1961. Esse Janssons mor var kusin till Hjalmar Almstedt som blev paret Ferlins "alltiallo".

För det andra programmet, som hålls lördagen den 17 maj, kl 14, svarar trubaduren och tonsättaren Ove Engström och Nils Ferlin-sällskapets skattmästare, visdiktaren Tor Englund.

Rubriken för det framträdandet är "Klarabohemen Nils Ferlin".

Framträdandena äger rum i Hörsalen som ligger i anslutning till den stora utställningsdelen i KB:s nybyggda del.

På bokbord och i broschyrställ kommer Nils Ferlin-sällskapet att ha material om sällskapet, gamla och nya nummer av Poste Restante, samt inbetalningskort för dem som vill bli medlemmar.

Utställningen är öppen måndagar–torsdagar kl 09.00–20.00, fredagar kl 09.00–19.00 och lördagar kl 10.00-17.00.

På en dataskärm kommer hemsidor av alla sällskap i DELS som deltar att visas.

TRÄDEN DÄRUTE

Nils Ferlin

Månen är stor,
guldögd och stor
fönstrena glimrar
som pärlemor.
Slumra, du lilla,
stilla din gråt;
trädena mumlar
en vaggviselåt.
Mamma är trött,
sånglös och trött;
många och onda
bekymmer hon mött.
Slumra du lilla,
stilla din gråt.
Träden därute
har vaggviselåt.

Ur "Från mitt ekorrhjul" (1957)

Visduo i Borlänge med Ferlin på repertoaren

ESSE JANSSON

Bengt Fredriksson och Hans Lundh heter två lärare på tekniska gymnasiet i Borlänge. Men de har även andra "strängar på sin lyra". De båda började nämligen musicera för cirka 25 år sedan och har sedan mitten av 1990-talet haft ett regelbundet samspel under rubriken "Visor och valser".

Bengt Fredriksson har sjungit visor sedan 1950-talet och har även varit kyrkosångare och spelat operett och musikal. Han svarar för sång och gitarr och Hans Lundh, som har ett förflutet som dans- och underhållningsmusiker, spelar dragspel.

"Visor och valser" I Borlänge består av Bengt Fredriksson, sång och gitarr, och Hans Lundh, dragspel. I höst ska de medverka vid en "Ferlin-träff" anordnad av Jarl Magnusson och Wasabryggeriets Vänner i Borlänge.

– Vi har alltid haft en hel del Ferlin på programmet, och i samband med 100-årsjubileet fick vi anledning att göra rena Ferlin-program. Dessa har innehållit kända och mindre kända visor, exempel på Ferlins schlagerskriverier, dikter och en del om skalden liv och leverne, berättar de.

– Visorna är de kända, tonsatta av Lille Bror Söderlundh och Gunnar Turesson, även några mindre vanliga, till exempel Rickard Ritzis (pseudonym för Johnny Bode) tonsättningar. "Gårdstango" (Lemkow) har blivit en favorit, som vi gärna öppnar våra program med.

Ferlin-programmen har de två framfört ett antal gånger i Dalarna, men även i Sörmland där Bengt Fredriksson har sina rötter.

I skrivande stund meddelar Ferlin-sällskapets aktive styrelseledamot i Borlänge, Jarl Magnusson, att Vasabryggeriet Vänner har kontaktat honom om en Ferlin-träff i höst.

– Den kommer att genomföras och Bengt Fredriksson och Hans Lundh kommer att vara huvudaktörerna. De har bidragit till tillväxten av medlemmar i Nils Ferlin-sällskapet i Dalarna, säger Jarl Magnusson, som naturligtvis också han kommer att vara med "på ett litet, litet hörn", som han försynt tillägger.

Ferlindag i Länna med Stefan Demert

Den traditionella Ferlindagen på Kyrkvallen i Länna i Roslagen – söder om Norrtälje – äger i år rum söndagen den 3 augusti med början kl 14.00.

Årets gästtalare är Nils Ferlin-sällskapets ordförande, Jan Mårtenson, och årets gästande trubadur är ingen mindre än Stefan Demert, som fick Nils Ferlin-sällskapets trubadurpris år 2000.

Ferlindagen arrangeras av Länna hembygdsförening.

Interiörbilder från Café Cosmopolite efterlyses

Det kom ett fax till undertecknad, redaktör för Poste Restante, med följande lydelse:

"För några år sedan kom jag över (vid olika tillfällen) tre stycken kaffekannor från kafé Cosmopolite. Texten på kannorna är tryckt med blå bokstäver i behärskad skrivstil. Eftersom jag samlar på svenskt, offentligt porslin blev jag nyfiken på om det kunde komma från just det kafé Cosmopolite som låg i Stockholms rivna Klarakvarter. Jag har grävt i ganska många källor för att försöka säkra proveniensen men utan napp.

Skriver därför till Dig såsom redaktör för Poste Restante för att efterhöra om ni har något arkiv med eventuella interiörbilder från ovan nämnda kafé med tanke på att Ferlin väl levde rätt mycket av sitt liv där.

Har Ni det? Finns det?

Om så är skulle jag bli mycket tacksam av någon form av kopia (E-mail, fotokopia eller liknande) för att kunna stilla min nyfikenhet!

Mycket tacksam för svar!
Vänliga hälsningar
Gabriel Börner

Svar från redaktören:

Så vitt jag känner till finns det inget sådant material i Sällskapets ägo och därför låter jag publicera den här efterlysningen direkt i Poste Restante. Chansen finns ju att det bland medlemmarna finns någon som kan stilla Gabriel Börners nyfikenhet.

Om så är fallet är är det självklart intressant att publicera resultatet även i Poste Restante – så hör av Er även till undertecknad.

Adressen till Gabriel Börner är Edvard Lundahlsgatan 17 B, 4 tr, 217 423 Malmö. Tel. 040-978 056 eller 0704-641 910.
E-post: Gabriel Borner@Skane se.

ESSE JANSSON

Bilder av Nils Ferlin efterlyses

Varje nummer av Poste Restante brukar prydas av en bild av Nils Ferlin eller med anknytning till honom på omslaget. Men nu börjar redaktörens förråd av bilder på skalden att tryta.

Du som i dina gömmor har en bild eller flera av Nils är välkommen att höra av dig. Vi kommer att scanna in de bilder vi får låna, så dessa kommer att återställas ganska omgående.

Telefonnummer/fax och adress finns på sista sidan.

Med tack på förhand!

ESSE JANSSON
Redaktör för Poste Restante

Nils Ferlin på nätet!

Nils Ferlin-sällskapet har numera en hemsida som sköts av Gunnar Warren. Där finns en lista på alla pristagare och trubadurpristagare, en kort sammanställning om innehållet i senaste numret av Poste Restante, uppgifter om ordförande, skattmästare, sekreterare med flera och andra aktuella informationer.

Det finns även en länk till min e-postadress, där Ni kan göra adressändringar eller komma med frågor om Nils Ferlin-Sällskapet.

Adressen är http://go.to/ferlin alternativt http://user.tninet.se~jll006w/nfindex.htm

Vill Ni skicka e-post direkt till mig är min e-mail: annikaluttropp@hotmail.com
Gunnars e-post är: jll006w@tninet.se

Vill Ni skriva till Gunnar Warren är hans adress: Vasagatan 9 B, 216 11 Limhamn.

Väl mött på nätet önskar
Annika Luttropp *(sekreterare)*

Här bodde Nils Ferlin med sin mor

ANNIKA LUTTROPP

Söndagen den 9 mars i år var det visning av den lägenhet i Stockholm där Nils Ferlins mor Elin Nathalia bodde, på Rörstrandsgatan 40, 2 trp. ö. g. Nils Ferlin bodde där under åren 1916-1937.

På den tiden bestod lägenheten av ett rum och kök, samt toalett, men idag är den hopslagen med lägenheten bredvid och består nu av tre rum med kök och badrum och har nu en yta av 75 kvadratmeter. Lägenheten har nu även balkong mot gården. Det tidigare köket – där Nils Ferlin ofta satt och skrev – är numera arbetsrum. Utropspriset var 1 990 000 kronor, något som förmodligen skulle ha förvånat Nils Ferlin om han levt idag.

Det var otroligt mycket folk på visningen och lägenheten blev snabbt såld. Vi visar här några bilder av hur den ser ut idag. Toaletten är omgjord till klädkammare, rummet är sovrum och köket är, som nämnts, arbetsrum.

Utanför porten finns en skylt som Nils Ferlin-sällskapet satte upp på 1980-talet. Där står: "Här bodde Nils Ferlin 1916-1937."

Rummet i ursprungslägenheten, numera sovrum.
Foto: Annika Luttropp

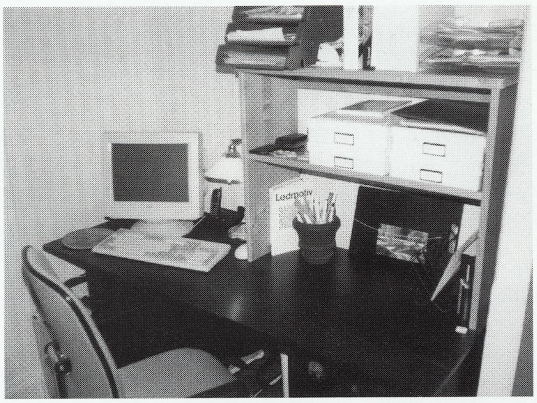

Det före detta köket – där Nils Ferlin ofta satt och skrev – i ursprungslägenheten är numera arbetsrum.
Foto: Annika Luttropp

Balkongen mot gården fanns inte på Nils Ferlins tid.
Foto: Annika Luttropp

HÖSTMÖTET
med utdelning av årets Ferlin-pris
och Trubadurpris äger rum torsdagen
den 16 oktober, kl 19.00.
Platsen är Sjöfartshuset, Skeppsbron 10
i Stockholm.

Medlem i
NILS FERLIN-SÄLLSKAPET
blir man genom att sätta in
årsavgiften 150 kr
(*studerande och pensionärer* 100 kr)
på pg **35 21 55-6**.
Livstidsmedlem blir man
för 1.500 kr.

Glöm inte att skriva namn och adress.
Skriv tydligt, texta, tack!

STROF I APRIL

Ove Engström/Nils Ferlin

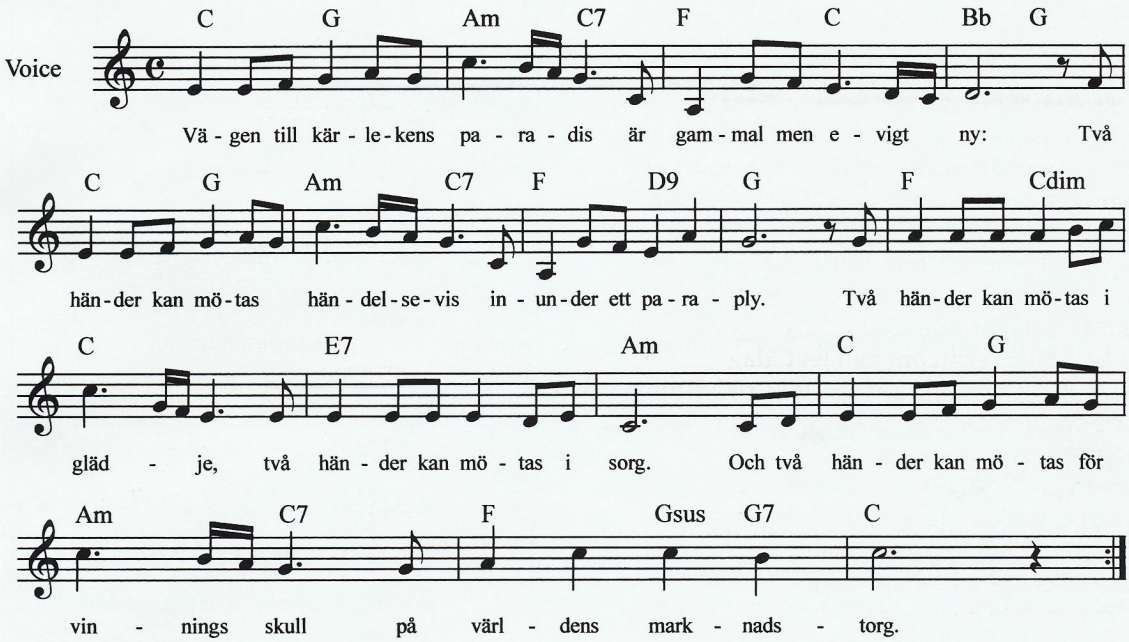

Vägen till kärlekens paradis
är gammal men evigt ny:
Två händer kan mötas – händelsevis,
inunder ett paraply.
Två händer kan mötas i glädje,
två händer kan mötas i sorg.
Och två händer kan mötas för vinnings skull
på världens marknadstorg.

Nya medlemmar

Gudrun Andersson, Konduktörsgatan 8 C,
652 26 KARLSTAD
Hans Björke, Snesgatan 32, 784 54 BORLÄNGE
Lars-Ove Börjesson, Sköttmors väg 19 A,
784 55 BORLÄNGE
Bengt Carlsson, Ljungvägen 30, 195 42 MÄRSTA
Lennart Chrunak, Edsholm, 682 91 FILIPSTAD
Henry Denander, Ringvägen 8 Läg 1407
117 26 STOCKHOLM
Gun-Britt M. Eriksson, c/o Stocklassa, Näsby,
740 10 ALMUNGE
Torsten Ek, Tygelvägen 8, 740 30 BJÖRKLINGE
Barbro Gisslar, Grovstanäs väg 4, Tomt 8
761 93 NORRTÄLJE
Barbro Gotthardsson, Täby 7632, 761 91 NORRTÄLJE
Jan Gustafsson, Betesgatan 6 G, 784 41 BORLÄNGE
Siv Hanzon, Sibyllegatan 54, 1 trp.,
114 43 STOCKHOLM
Jan-Erik Hedvall, Sturegatan 15 B, 784 31 BORLÄNGE
Åke Johansson, Stocksbro 56, 783 92 STORA SKEDVI
Ulla Kjellberg, Pumpbrinken 1, 163 56 SPÅNGA
Tor Lif, Holmstensgatan 22, 784 62 BORLÄNGE
Åsa Lindgren, Burträskgatan 39, 162 62 VÄLLINGBY
Marie Louise Lindh Edman, Östra Banvägen 1 B
184 52 ÖSTERSKÄR
Roy Lundgren, Skogsvägen 53 B, 784 52 BORLÄNGE
Gösta Lundquist, Miklagårdsvägen 27, 187 74 TÄBY
Per-Arne Nilsson, Bergmästaregatan 13, 791 30 FALUN
Henry Pettersson, Knektgatan 15, 784 63 BORLÄNGE
PHT Wemmerlöw, Erik Dahlbergs Allén 5/B
115 20 STOCKHOLM
Kjell Rundgren, Ulrikagatan 11, 115 23 STOCKHOLM
Rolf Sandström, Sunnanhaga 40, 791 92 FALUN
Solofon, Box 14134, 104 41 STOCKHOLM
Barbro Stenquist, Moranvägen 32,
133 33 SALTSJÖBADEN
Anders Sundbeck, Knopvägen 4, 423 38 TORSLANDA
Anders Westerberg, Professorsgatan 5 B, 223 63 LUND
Visans Vänner med Omnejd, Stenåsvägen 12
451 44 UDDEVALLA
Ann-Britt Åsebol, Parkgatan 3, 791 30 FALUN
Bengt Örthagen, Gamla vägen 14, 668 95 ÖDSKÖLT
Ingemar Österberg, Holaredsvägen 5, 181 64 LIDINGÖ
Margareta Öberg, Döbelnsgatan 6 A, 4 trp.,
111 40 STOCKHOLM

MANUSSTOPP
för nästa nummer av
Poste Restante
är den 28 augusti 2003

Nya ständiga medlemmar

Brita och Algot Fernestig, Roslagsgatan 29, 2 trp.
761 31 NORRTÄLJE
Iris Hjelm, Kaggeholmsvägen 24, 178 54 EKERÖ
Jan Mårtenson, Karlaplan 14, 115 20 STOCKHOLM
Karin Sandqvist Årefors, Annas väg 17, 269 39 BÅSTAD
Folke Seldén, Pejlingsgatan 29,
426 76 VÄSTRA FRÖLUNDA

GÅVOR TILL
NILS FERLIN-SÄLLSKAPET

HJALMAR AHLNING	100:-
INGA-LISA ELTHAMMAR	100:-
IRIS och HANS HJELM	500:-
ÅKE INGELMO	100:-
SUNE KRONVALL	100:-
BENGT-OLOF LANDIN	50:-
BIRGIT NILSSON	50:-
SONJA NORDIN TAPPER	50:-
LARS ROHDIN	100:-
Övrigt	400:-
TOTALT	**1.550:-**

OBS! Glöm inte medlemsavgiften!

Nu är det dags att betala årsavgiften till Nils Ferlin-sällskapet för år 2003 – glöm inte det!

Med höstnumret medföljer också ett inbetalningskort. Då kan du passa på att betala medlemsavgiften för nästa år, 2004.

Glömmer du att betala blir du struken ur medlemsregistret – och då får du heller inte Poste Restante!

VAR GOD OBSERVERA

att alla meddelanden om ändringar av namn eller adress (skriv tydligt, texta, tack!) skickas direkt till Nils Ferlin-Sällskapets medlemssekreterare:

Annika Luttropp
Surbrunnsgatan 55, 8 tr
113 27 STOCKHOLM
☎ 08-32 99 84

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2002

Nils Ferlin-sällskapet har efter årsmötet, som ägde rum i Eriksbergs festvåning den 16 maj 2002, bestått av de ordinarie ledamöterna:

Jan Mårtenson, ordförande
Tor Englund, skattmästare
Annika Luttropp, sekreterare
Jenny Westerström
Esse Jansson
Ove Engström
Jarl Magnusson
Karl Rikard Richardsson

samt av suppleanterna:

Monika Lilja
Olof Ögren
Rolf Mårth

Redaktör för Poste Restante har Esse Jansson varit.

Revisorer är Christer Knutsson och May Midfalk.

Valnämnden utgörs av Eric Midfalk (sammankallande), Maj-Brit Carlsson och Elisabeth Jönsson.

Styrelsen har under året haft två ordinarie sammanträden.

Under Stockholms stad 750-årsjubileum deltog Nils Ferlin-sällskapet med en konsert i DELS regi i Lilla Hornsberg, söndagen den 2 juni. Ove Engström och Tor Englund svarade för denna.

Tisdagen den 4 juni ledde Monika Lilja, som sjungande guide, en stadsrundvandring i Nils Ferlins fotspår, från Ferlin-statyn vid Klara kyrka och runt om i Klarakvarteren.

Torsdagen den 13 juni invigde vår ordförande, Jan Mårtenson, den nya Ferlin-statyn i Karlstad. Den är gjord av skulptören Thomas Qvarsebo och föreställer Nils Ferlin steppande på ett bord. Ordföranden i Karlstads kulturnämnd, Robert Warholm, lät täckelset falla och Torgny Björk invigningssjöng. Senare på kvällen höll Jan Mårtenson även ett anförande om Nils Ferlin i Frimurarlogens festsal. Torgny Björk medverkade även i en viskonsert som arrangerades av Visklubben Hallen på Värmlands museum.

Söndagen den 4 augusti hölls en konsert i Varggropen på industrimuseet Pythagoras i Norrtälje där Rolf Wikström tolkade Nils Ferlin på sitt speciella sätt, som blues, och Mats Klingström tolkade Leonard Cohen. Detta evenemang samlade en publik på cirka 300 personer och inledde årets Sommarakademi som arrangerades av RoslagsAkademien och Norrtälje kommun.

Söndagen den 11 augusti arrangerades årets Ferlindag på Kyrkvallen i Länna. Pär Sörman sjöng och berättade om skalden och målade upp atmosfären i de gamla Klarakvarteren i Stockholm. Det blev ett bejublat framträdande.

Söndagen den 20 oktober framträdde Tor Englund, Ove Engström och Monika Lilja i DELS regi på Solliden på Skansen med ett väl sammansatt program.

Höstmötet hölls måndagen den 28 oktober på Sjöfartshuset i Stockholm. Ett 100-tal medlemmar samlades för att hylla årets pristagare, Povel Ramel som fick Ferlinpriset, och Pär Sörman som tilldelades vårt Trubadurpris.

Ordförande Jan Mårtenson harangerade pristagarna, som "svarade" med tacktal (Povel Ramels bejublade tal återges på sid 5-6). Pär Sörman bidrog senare även med sång och musik som högeligen uppskattades av medlemmarna.

Vid höstmötet avtackades Sören Larsson som varit styrelseledamot i Nils Ferlin-sällskapet.

Efter prisutdelning och avtackning intogs den traditionella festmåltiden och efter denna underhöll våra egna förmågor, Monika Lilja och Sven Lilja, samt Ove Engström.

Styrelsens framför ett varmt tack för alla de gåvor och bidrag som influtit under året och som hjälper till att stärka Nils Ferlin-sällskapets ekonomi.

RESULTATRÄKNING	*2001*	*2002*
INTÄKTER		
Medlemsavgifter	83,9	93.231,00
Gåvor	46,5	39.652,00
Samkväm o Lotteri	45,6	65.235,00
Annonser	0,5	0,00
Ferlintallrikar	0,5	2.400,00
Räntor	6,6	5.849,22
SUMMA nettoomsättning	183,6	206.367,22
KOSTNADER		
Poste Restante	-77,5	-91.134,50
Stipendier	-40,0	-52.500,00
Samkväm	-52,1	-65.634,00
SUMMA material & varor	-169,6	-209.268,50
ÖVRIGA EXTERNA KOSTNADER		
Reklam & PR	0,0	-1.588,00
Övriga kostnader	-4,6	-3.358,69
Postbefordran	-4,7	-3.013,00
SUMMA övriga externa kostnader	-9,4	-7.959,69
SUMMA rörelsens kostnader	-179,0	-217.228,19
RÖRELSERESULTAT	4,6	-10.860,97
ÅRETS RESULTAT	4,6	-10.860,97

BALANSRÄKNING	*2001*	*2002*
TILLGÅNGAR		
Postgiro	118.761,00	148.855,00
Östgötabanken CE fond 93826	101.435,00	88.889,77
Östgötabanken	132.877,00	111.061,26
Summa TILLGÅNGAR	353.073,00	349.306,03
EGET KAPITAL		
Kapitalkonto	-88.288,00	-88.288,00
SKULDER		
Förutbetalda medl.avg.	-48.100,00	-47.775,00
Nils Ferlin fonden	-40.000,00	-40.00,00
Curt Enström fonden	-142.875,00	-142.875,00
Ständ. medl. Fond	-33.810,00	-41.229,00
Summa SKULDER	-216.685,00	-224.104,00
SUMMA EGET KAPITAL och SKULDER	**-353.073,00**	**-360.167,00**

REVISIONSBERÄTTELSE

Undertecknad, som utsetts att granska Nils Ferlin-Sällskapets räkenskaper för år 2002 får härmed avge följande revisionsberättelse.

Jag har granskat bokföringen, kontrollerat bank- och postgirosaldon samt bokslutshandlingar.

Beträffande den ekonomiska ställningen per 31 december 2002 hänvisas till balans- och resultaträkningarna, som visar ett underskott på 10 861 kr.

Böckerna är förda med omsorg och revisionen har inte givit anledning till några anmärkningar.

Jag understryker
att balans- och resultaträkningarna fastställs
att kassören och styrelsen beviljas ansvarsfrihet för den ekonomiska förvaltningen.

Stockholm i mars 2003
Christer Knutson

KALLELSE

Nils Ferlin-sällskapets medlemmar hälsas varmt välkomna till

ÅRSMÖTE

Onsdagen den 21 maj, klockan 19.00

Plats: Scandic Hotel Continental
på Vasagatan, mittemot Centralstationen *(1 trappa upp i festvåningen)*

På dagordningen står bland annat val av ordförande med flera, samt nominering av kandidater till 2003 års Ferlin- och Trubadurpris.

Middagen, som börjar kl 20.00, består av en 3-rätters meny:

Cesarsallad, Fläskmedaljong med Kronärts- & Zuccinisauté, samt Hallonpaj med Vaniljgrädde.

Till maten ingår 1 lättöl, alternativt mineralvatten, samt kaffe.

Priset är 375 kronor/kuvert

OBS! Vill man äta vegetariskt eller ha fisk (i så fall stekt kungsflundra) i stället för fläskmedaljong måste man ange detta på inbetalningskortet.

Önskar man vin eller starköl till maten, eller avec-bricka till kaffet, säljs detta via en kontantbar under middagen.

Anmälan sker genom insättning av beloppet på Nils Ferlin-sällskapets postgironummer 35 21 55-6 (eller på bifogade postgiroblankett) och ska vara Sällskapet tillhanda senast måndagen den 12 maj 2003.

I samband med årsmötet blir det sedvanligt lotteri och underhållning av våra eminenta trubadurer.

Väl mött till en minnesrik Ferlin-afton i goda poesivänners lag!

Styrelsen

Poste Restante Medlemstidning för Nils Ferlin-sällskapet nr 2, 2002
Ordförande: Jan Mårtenson, Karlaplan 14, 115 20 STOCKHOLM. Tel 08-660 98 39
Sekreterare: Annika Luttropp, Surbrunnsgatan 55, 8 tr, 113 27 STOCKHOLM. Tel 08-32 99 84
e-mail: annikaluttropp@hotmail.com
Skattmästare: Tor Englund, Sunnanvindsgränd 79, 177 71 JÄRFÄLLA. Tel 08-580 174 69
Sällskapets postgirokonto: 35 21 55-6
Redaktör för **Poste Restante**:
Esse Jansson, Länna Prästgård 6098, 761 93 NORRTÄLJE. Tel/Fax 0176-26 81 30
Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje.

MILJÖMÄRKT Trycksak lic nr 341 290

ISSN 0345-9519